

بررسی وضعیت موجود اشتغال (زنان و مردان) متخصصین در علوم پزشکی و مقایسه باورهای آنان در ارتباط با خود پنداره

مجری: ۱- دکتر فیروز آزدگان، دکتر نیر رسائیان، ۲- یوسف پورخوشبخت

گروه: سلامت زنان

سال پایان: ۱۳۸۳ (تسویه حساب ۱۳۹۰)

سال شروع: ۱۳۷۹

چکیده

مقدمه

با توجه به اهمیت ابعاد انسانی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی آموزشی و کاربرد علوم پزشکی و رشته‌های وابسته در هر جامعه‌ای و نیز با جهت‌گیری هدفمند برای بررسی ابعاد اجتماعی وابسته به جنسیت این مهم، تحقیق حاضر که تحقیقی است توصیفی مقطعی انجام گرفت.

اهداف کلی این پژوهش بررسی ساختار نیروی انسانی متخصص علوم پزشکی برحسب سن و جنسیت، تعیین میزان فعالیت‌های حرفه‌ای برحسب سن و جنسیت و بررسی مقایسه‌ای میزان مشارکت با همسر بوده است.

روش‌شناسی

به این منظور ۴۲۹ متخصص علوم پزشکی با روش نمونه‌گیری تصادفی در رشته‌های تخصصی گوناگون بررسی شدند. نمونه‌ها از اطلاعات آماری سازمان نظام پزشکی در سال ۱۳۸۰ اخذ شد. بررسی از طریق تکمیل پرسشنامه به صورت مصاحبه حضوری توسط پرسشگران آموزش دیده انجام گرفت.

یافته‌ها

در بین ۴۲۰ نمونه مورد بررسی، ۷۷ درصد پزشک و بقیه متخصصین علوم پایه، داروسازی و دندان پزشکی بودند. اکثر افراد نمونه در گروه سنی ۴۵-۵۴ سال و ۵/۵ درصد کمتر از ۳۵ سال داشتند. ۹۳/۱ درصد متأهل بودند، میزان جدایی از همسر ۱/۴ درصد است. سن ازدواج ۲۹-۲۵ در هر گروه، متوسط تعداد اولاد ۲/۴ و بعد خانوار ۴/۴ است که از سطح ملی ۴/۷ کمتر است. اختلاف معنی‌دار بین میانگین سن ازدواج در دو جنس وجود داشته و در زنان کمتر بوده است. ساختار نمونه نشان می‌دهد که مردان بیشتر در دو رشته جراحی و اطفال و زنان عمدتاً در رشته‌های زنان و مامایی، کودکان و علوم پایه قرار گرفته‌اند که این اختلاف معنی‌دار است. میانگین سن زنان پاسخگو در زمان اخذ مدرک پزشکی عمومی ۲۶/۰۳ در مقایسه با سن ۲۷/۴۹ در مردان بوده که این تفاوت در مورد تخصص و فوق تخصص نیز معنی‌دار است. از نظر فعالیت متخصصین در قالب هیئت‌های علمی و شرکت در کمیته‌های آموزشی پژوهشی و بوردهای تخصصی و امور اجرایی، اگرچه فراوانی مردان بیش از زنان بود ولی از نظر آماری اختلاف معنی‌داری مشاهده نگردید. به نظر محققین، چنانچه در پژوهش‌های آتی نمونه صرفاً از مؤسسات آموزش عالی اخذ شود به احتمال زیاد این اختلاف معنی‌دار خواهد بود.

بحث و نتیجه‌گیری

به نظر می‌رسد که خود پنداره‌های زنان و مردان متخصص علوم پزشکی بدون تفاوت معنی‌دار همان‌گونه که از این گروه تحصیل‌کرده که دستاوردهای خوب حرفه‌ای نیز دارند انتظار می‌رود، بالا بوده، هر دو زیرگروه نمونه از بهداشت روانی خوبی برخوردار بودند. در ارتباط با مشارکت پاسخگویان با همسرانشان در امور مختلف زندگی نظیر انجام وظایف خانگی، شرکت در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی و غیره بارزترین و معنی‌دارترین اختلاف در میزان مشارکت همسر (مرد) در انجام امور مربوط به خانه و شرکت در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی بوده است.

همان‌گونه که از نوع تحقیق که توصیفی مقطعی است برداشت می‌شود، پژوهش حاضر در بیان توصیفی یافته‌ها به تبیین می‌پردازد و در پایان با ارائه پیشنهادهایی به قابلیت‌های استنباطی و نیز تحقیقاتی مرتبط آتی پرداخته است.

کلیدواژه: اشتغال متخصصین، علوم پزشکی، باورها، خود پنداره، ایران.